

Een koe wandelt een volautomatische melkrobot in op de Henri Willig-kaasboerderij in Katwoude. Een medewerker kan de productie bijhouden en de robot via een touchpad instructies geven.

AUTOMATISERING IN ZWANG

Nederland is vanouds een van de voorlopers in de ontwikkeling van landbouwtechnologieën. Een kaasboerderij en een kwekerij laten zien hoe robots de bedrijfsvoering efficiënter hebben gemaakt.

DE KOE BEPAALT

De afgelopen tien jaar heeft robotisering in de agrarische sector een hoge vlucht genomen. Neem de volautomatische melkrobot.

Tekst **MARTINE JANSEN**

OP DE HENRI WILLIG-kaasboerderij in Katwoude wandelt een koe de 'Lely Astronaut A4' in. De melkrobot scant haar halsband en geeft haar iets lekkers te eten als ze moet worden gemolken. Is dat niet het geval, dan krijgt de koe niets en loopt ze door. Het proces verloopt volledig automatisch. Eerst maakt de robot de uiers en tepels (spenen) schoon en worden de tepelbekers aangesloten. Dan begint het melken. Heeft de koe net gekalfd, dan scheidt de machine de voedingsrijke biest van de rest van de melk. Zodra het melken is afgerond, verzorgt het apparaat de uiers en spenen en kan de koe haar dag vervolgen. De robot slaat alle informatie op. De boer houdt de productie bij en kan de gegevens inzien via een speciale app.

De Astronaut A4 is de vierde generatie van een concept dat begin jaren negentig werd ontwikkeld door het in 1948 opgerichte bedrijf Lely uit Maassluis. Anno 2020 is Lely een van de grootste producenten van volautomatische melk-, mest- en voederrobots ter wereld.

De melkmachine elimineert het repeterende en fysiek zware werk voor de boer. Bovendien maken geavanceerde melkrobots als de Astronaut, die ruim honderdduizend euro per stuk kost, de boer minder afhankelijk van arbeidskrachten. Bij Henri Willig kan elke robot zestig koeien drie keer per dag melken, waarbij één persoon meerdere robots kan bedienen.

De robot geeft de boer betrouwbare informatie over de kwaliteit van de melk en de gezondheid van het dier, vertelt Lely-productmanager Geert Kuijpers. 'Een medewerker moet je eerst opleiden en heeft misschien een keer zijn dag niet. Een robot is consistent in zijn werkwijze.'

Met de melkrobot is niet alleen de portemonnee van de boer gediend, maar ook het dierenwelzijn, zegt Kuijpers. 'Voor koeien is de geautomatiseerde manier van melken prettiger. Ze bepalen graag zelf wanneer en hoe vaak ze worden gemolken – en dat kan nu. Dat bevordert hun gezondheid en ze worden er ouder door.'

Ook Henri Willig, een familiebedrijf dat zich richt op biologische producten, zegt welzijn centraal te stellen. 'We willen de koeien de ruimte geven, zodat ze zo veel mogelijk hun natuurlijke gedrag vertonen,' vertelt woordvoerder Dianne Philipsen. Verder zorgt de robot ervoor dat arbeid op voor mensen 'onhandige uren' – vroeg in de ochtend en laat in de avond – wordt opgevangen. 'Hierdoor zijn we een stuk flexibeler en is er meer aandacht voor de dieren,' aldus Philipsen.